

ČLOVĚK A PŘÍRODA

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

GEOGRAFIE

Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu:

V prvních dvou ročnících čtyřletého studia a odpovídajících ročnících víceletého studia jsou předmětu Zeměpis věnovány dvě vyučovací hodiny týdně, ve třetím ročníku jedna hodina týdně. Na vyučovací předmět Zeměpis navazuje volitelný předmět Zeměpisný seminář.

Vyučovací předmět Zeměpis je součástí vzdělávacích oblastí Člověk a příroda a Člověk a společnost z RVP GV. Zahrnuje obsah vzdělávacího oboru Geografie a integruje části vzdělávacího oboru Geologie.

Předmět Zeměpis má v rámci gymnaziálního vzdělání mnoho funkcí. Za jednu z nejdůležitějších lze považovat integrační funkci geografie. Ve své podstatě Zeměpis spojuje základní poznatky z řady přírodních, společenských a technických věd, zároveň také z oblasti kultury.

V této rozmanitosti lze pak snadno využít mnoho vazeb k různým jiným vědním oborům či vyučovacím předmětům, které z nich vycházejí. V oblasti matematické geografie jsou to vazby na astronomii a fyziku, u fyzické geografie na geologii, hydrologii, klimatologii, chemii a biologii. V socioekonomické geografii jsou to vazby na demografii a historii a v politické geografii na politologii.

Komplexní geografické poznání reality napomáhá u žáka postupně vytvářet celkový postoj ke světu, názory na jeho vznik a vývoj. Velice úzkou vazbu má předmět Zeměpis na kartografii. Silné vazby má Zeměpis k dalším studijním předmětům s výraznou integrační funkcí, a to k předmětům občanský a společenskovědní základ a historie.

Do vyučovacího předmětu zeměpis jsou integrovány okruhy průřezových témat Enviromentální výchova, Multikulturní výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech z RVP GV.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vyučující zeměpisu používají ve výuce postupy, metody a formy výuky, které vedou k utváření klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení

Učitel:

- nabízí žákům úlohy, referáty nebo anotace, při jejichž řešení nebo tvorbě žáci vyhledávají, zpracovávají, třídí a hodnotí informace z širších informačních zdrojů jako např. map, grafů, tabulek, knih, filmů, časopisů, internetu, denního tisku, televize
- motivuje žáky k prezentaci krátkých aktualit nebo referátů, ve kterých propojují získané poznatky se znalostmi z ostatních vzdělávacích oblastí s důrazem na aktuální domácí i mezinárodní dění

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- pracuje se žáky tak, aby samostatně nebo skupinově navrhovali postupy, taktiky k řešení daného problému s využitím odborné literatury. Problémy mohou být regionálního, ale i globálního charakteru
- v rámci exkurzí a geografického terénního vyučování předkládá žákům úkoly a otázky, které propojují teoretické poznatky s praxí

Kompetence komunikativní

Učitel:

- formou diskuse na dané téma vede žáky ke schopnosti jasně a logicky formulovat svůj názor, vhodně argumentovat, vyslechnou názory ostatních a vést dialog
- umožňuje žákům předkládat zpracované práce nebo úlohy v elektronické podobě, žáci je mohou posílat e-mailem nebo moho komunikovat v rámci využívání moderních informačních technologií s učitelem

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vybízí žáky ke sledování aktuálního dění ve světě
- zadává projekty nebo problémové úkoly, při jejichž zpracování se žáci učí samostatnosti i spolupráci

Kompetence občanské

Učitel:

- předkládá informace z oblasti demografie a aktuálního dění, na jejichž základě si žák uvědomuje a respektuje kulturní, sociální a náboženskou různorodost lidské populace
- v politické geografii a souvisejícím učivu zdůrazňuje principy demokracie a jejich přednosti oproti jiným formám vlád
- organizuje geografické exkurze, přednášky a besedy
- zapojuje žáky do ekologických soutěží nebo aktivit na půdě školy nebo mimo ni, které podporují uvědomění si environmentálních problémů v globálním i lokálním měřítku